

ALEXANDER, GEO. W
WIFFEN, B. B

**Tankar om nödvändigheten och pligten af
slafveriets omedelbara afskaffande på ön S:t
Barthelemy.**

Stockholm
1843

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

ALEXANDER, G. W. & WIFFEN, B. B.

Kult. hist.

Allen.

(Bo)

o

St. Louis 1843

Kungl. biblioteket

0 0000 000038314

ALEXANDER & WIFFEN

T A N K A R

OM

NÖDVÄNDIGHETEN OCH PLIGTEN AF SLAFVERIETS
OMEDELBARA AFSKAFFANDE PÅ ÖN
S:T BARTHELEMY.

STOCKHOLM,
TRYCKT HOS L. J. HJERTA,
1843.

T A N N A R

ON

KÖNYVADONYTOK ÉS PÉNTÉNYEK ÉRTELMEZÉSE

ÖSSZEKÉSZITTE ÉS KIADTA

DR. BARTHELEMY

STOCKHOLM

TRUKTUSZ ÉS NYOMDÁR

1842

Vi önske att fästa hvarje menniskoölskande och bildad mans i Sverige uppmärksamhet på pligten att söka med ens befria ön St Barthelemy från slafveriets förbannelse. Vi finna med glädje att detta ämne redan vunnit någon uppmärksamhet här i landet. Det är dock högeligen att önska, att det deltagande, som blifvit väckt för detsamma, måtte fortfara tills den dag inträffar, då hvarje konungens i Sverige undersäte åtnjuter lyckan och välsignelsen af personlig frihet. Det är en sorglig och förödmjukande tanka, att i den tid, hvori vi lefva, utmärkt för en hög grad af bildning och kunskaper, och i länder der Christi lära bekännes, människan, som af Gud skapades till hans beläte, af sin nästa förnedras och behandlas såsom ett djur på jorden. Rättvisa förnekas både af sed och af lag åt honom, hvars färg icke helt och hållet liknar vår egen. Slafpiskan sättes i stället för arbetslön, och den försvarslöse slafven är dömd till okunnighet, laster och en belägenhet, föga om ens alls skild från hedendom. Det onda stannar icke härvid, utan slafvens laster och hans behandling efter ett orättvist och omenskligt system åstadkomma de värsta följder för hans husbondes karakter. Vi skulle kunna vidlyftigt utbreda oss öfver slafveriets fysiska och moraliska olyckor och utpeka dess förderfliga följder för välståndet i hvarje land der det finnes, men vi önska i stället att serskildt fästa uppmärksamheten på detta plågoris, så vidt fråga är om St Barthelemy.

Antalet af slafvar på denna ö uppskattas till något mindre än 700, usla lemningar af en vida större slafbefolkning. Vi förmoda att denna minskning i antal förnämligast härrör deraf, att en mängd slafvar fordome af

sina egare blifvit öfverförda till mera fruktbara öar, der slafveriet är ännu mera grymt, än det de voro underkastade på S:t Barthelemy. Vi anse det vara ytterst svårt, om icke omöjligt, att förekomma detta missbruk på annat sätt, än att slafvarne erhålla sin fulla frihet — så talrika äro de förevändningar, som kunna begagnas för deras bortförande, i synnerhet i mindre antal, då det icke i hemlighet kan ske med något större antal. Vi hafve medgifvit att vi tro, att slafveriet på somliga ställen är svårare än på ön S:t Barthelemy. Vi äro likväl långt ifrån att hysa den tankan, att det icke, äfven der, medför de olyckor, som äro slafveriets vanliga följeslagare. Det är sannt att slafvens lif icke särdeles förkortas genom hårdt arbete, om dagen på sockerrörsfälten och om nätterna i sockerqvarnarna. Vi veta dock — för att nyttja kolonialministern Lord Stanleys ord i Brittiska parlamentet — »att det grymma systemet af kroppslig bestraffning utan något ansvar» der utöfvas af slafegarne. Om vi icke misstaga oss, nödgas äfven slafven, för att begagna samme utmärkte talares ord, »se dem, som äro honom närmast och kärast, slagna och förnedrade.» Till och med hvad som är ännu värre, det synes som slafegaren icke sällan förböd slafven att ingå äktenskapets heliga band, hvilket, då det med trohet bevaras, i så hög grad bidrager till människans lycka, till civilisationen, och till främjande af moralitetens och religionens stora intressen. Vi lemna här nedanför några uppgifter rörande denna och några andra punkter, meddelade af personer, som bott på S:t Barthelemy.

»Der finnas inga sockerplantager, endast några få bomullsplantager, och egarne af desse sednare äro till större delen fransmän och hålla slafvar. De andra slafvarne på ön äro sådane, som begagnas till arbete inomhus. De bo och få födan och kläder hos sina herrar, samt erhålla en liten handpenning hvarje vecka, hvilken de plägade utfå hvarje söndagsmorgon, så vida de uppfört sig väl under loppet af veckan; men om motsatsen inträffat och de gjort sig förfallne till straff, fingo de stryk söndagsmorgon, så att man på Sabbatsdagen fick höra de piskades klagorop, »i stället för kyrkoklockans

ljud.» Om ej flere än 2 eller 3 af invånarne infunno sig, för att gå i kyrkan, förrättades icke den Lutherska gudstjensten.»

En annan med förhållanderne bekant person uppgifver, att »slafvarne begagnas vid saltverk och jordbruksarbeten på landet och såsom handverkare och tjenstehjon i staden.» Samme person säger tillika, att »de, som ega slafvar, merändels ega föga annan egendom, och då de således icke kunna använda dem, hyra de ut dem åt andra.» Ett af de mest utmärkande och förderfliga dragen i förhållandet emellan slafven och hans herre är det, att den sednares samtycke nödvändigt erfordras till slafvens giftermål, och som dennes värde minskas då han gifter sig, vägrar slafegaren merändels alltid sitt samtycke dertill, och följdén är att slafven lever i hor. »Befolkningen på S:t Barthelemy har under loppet af många år alltjemt varit i aftagande, och af de fria lika väl som af slafvarne. Hela folkmängden utgör nu knappt 3000 själar, af hvilka $\frac{1}{3}$ äro slafvar. Priset på slafvar vexlar, allt efter deras beskaffenhet, från 25 till 100 piaster stycket.»

Dessa strödda uppgifter leda till bedömande af den fordna och närvarande ställningen på S:t Barthelemy. Vi tro det högeligen önskvärdt, att regeringen med ens måtte vidtaga nödiga åtgärder, för att förskaffa sig fullständiga underrättelser om alla de omständigheter, hvilka hafva afseende på slafvarnes belägenhet i fysiskt, intellektuelt och moraliskt hänseende, och till hvad grad öns beklagliga ställning i afseende på handel och penningeväsen har sin orsak i slafveriet. Vi skulle äfven vilja rekommendera åt våra vänner, att begagna sig af de enskilda utvägar, de kunna ega, för att förskaffa sig upplysningar rörande dessa ämnen.

Vi föreslå att söka upplysning om följande punkter:

1. Antalet af fria och slafvar, vid olika perioder hvarje år, under innevarande århundrade, såvida en dylik uppgift står att erhålla. Om inga folkräkningstabeller finnas, approximativa uppgifter i detta fall.

2. Antalet af fria personer och slafvar, som lemnat

ön under samma tidrymd, och till hvilka andra ställen de utflyttat eller blifvit bortförda.

3. Antalet af födda och döda bland slafvarne, och äfven bland den fria befolkningen under samma tid.

4. Hvilka förändringar, som kunnat ega rum i afseende på beskaffenheten eller vidden af jordens odling eller dess fruktbarhet.

5. Huru många slafbarn, som erhålla daglig undervisning i skolorna.

6. Antalet af slafvar och fria, som bivista den allmänna gudstjensten.

7. Antalet af ingångna äktenskap, så väl af fria som af slafvar, under hvarje år af innevarande sekel.

8. Till hvad grad slafegaren kan gifva kroppslig bestraffning åt sina slafvar, så väl dem, som begagnas till arbete inomhus, som andra, samt huru beskaffade straffmyndigheterna kunna ålägga, och till hvad grad.

9. Slafvarnes närvarande antal, män och kvinnor, samt barn af båda könen under 12 år. Äfvenledes huru många, som sysselsättas vid åkerbruket, såsom handverkare och tjenstehjon, samt huru stor del af hela antalet vanligen hyras ut emot lega.

10. Antalet af dem, som ega slafvar, hvilka de hyra ut, samt antalet af slafvar, som de ega, och hvad andra medel och utvägar de ega, för att föda sig.

Vi äro öfvertygade, att denna sistnämnda klass af personer är den enda, som i allmänhet skulle lida någon penningeförlust genom slafvarnes försättande i den frihet, till hvilken de hafva en helig och obestridlig rättighet — en rättighet, hvars åtnjutande icke i något fall bör göras beroende af förmågan att gifva skadeersättning. De, som ega jord, och slafvar, som der förrätta arbete, skulle med få undantag erhålla arbetare bland den i frihet försatta slafbefolkningen, hvilka för en måttlig betalning skulle förrätta sina göromål vida bättre, då de drefvos dertill af vissheten om arbetslön, än då de af piskan tvingades till arbete. Således skulle ej slafvegarens inkomst blifva minskad genom slafvarnes frigörelse, utan det värde, slafven ej mera egde, öfverflyttadt till jorden. Mycket kunde anföras till bevis för detta factum, från

resultaterne af slafvarnes befrielse i de brittiska kolonierna, och isynnerhet i den kolonien, der friheten gafs dem fyra år förr, än de i brittiska sockerodlande kolonierna, nemligen Antigua. Vi anföra blott följande uppgifter af en embetsman på nämnde ö, adresserade till guvernören, major John Macphail, och meddelade i papper, som blifvit förelagda parlamentet, rörande Westindien:

»Måhända kan intet märkligare bevis lemnas på den lätthet, hvarmed den arbetande befolkningen i Antigua öfvergått till en belägenhet, alldeles motsatt den hvaren från sin födelse hade befunnit sig, emedan den ena varit tvångets, den andra jemförelsevis måste blifva sjelfsvåldets, än det enkla factum, att kolonien har 50,000 slafvar, att dessa på en gång frigjordes, och att likväl icke det minsta upplopp eller orolighet bland en sådan massa förspordes, eller någon förolämpning begicks; och ännu mera, att sju år sedan dess förflutit, under hvilka de visat samma lugna uppförande, så att det varit tillräckligt att anförtro allmänna säkerhetens bibehållande åt en polis af 24 män, jemte en korps af 250 konstaplar från landet, för det mesta sjelfve arbetsfolk på plantagerna, och under de sista tre åren har der icke ens funnits ett enda miliskompani.»

Samma skäl, som blifvit anförda för att visa, att jordegare icke genom slafvarnes emancipation skola komma att vidkännas några pekuniära förluster, gälla äfven för egare af slafvar, som begagnas till tjenstehjon. De skola måhända komma att betala litet mera i lön åt de personer, de använda i sin tjenst, än deras slafvar kostat dem; men de skola också blifva vida bättre betjenta, och sannolikt vid många tillfällen behöfva mindre antal tjenstehjon, än de hittills behöft slafvar.

I afseende på moralitetsförhållanden, vilja vi framlägga följande facta, hvilka på det tydligaste visa det inflytande, slafveriets afskaffande har på befordrandet af äktenskap. De finnas i samma betänkande, som vi redan omnämnt, och hafva afseende på befolkningen på samma ö, der missionärerne länge arbetat:

»Ett annat factum, icke mindre märkvärdigt, lemnar den förteckning, som blifvit hållen öfver giftermålen.

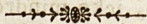
Före slafveriets afskaffande, säga vittnesmålen, voro der nästan alls inga äktenskap, och demoralisationen bland den qvinliga negerbefolkningen var utomordentlig. Detta bevisas också af följande data. Bland 50,000 slafvar voro äktenskapen 29 år 1828; 27 år 1829; 46 år 1850, 44 år 1851; 50 år 1852, och 39 år 1853. Detta år skedde slaf-emancipationen, och se här huru den förändrade förhållandet. År 1854 knötes 202 äktenskap; 476 år 1855; 529 år 1856; 246 år 1857; 516 år 1858; 468 år 1859; 554 år 1840.»

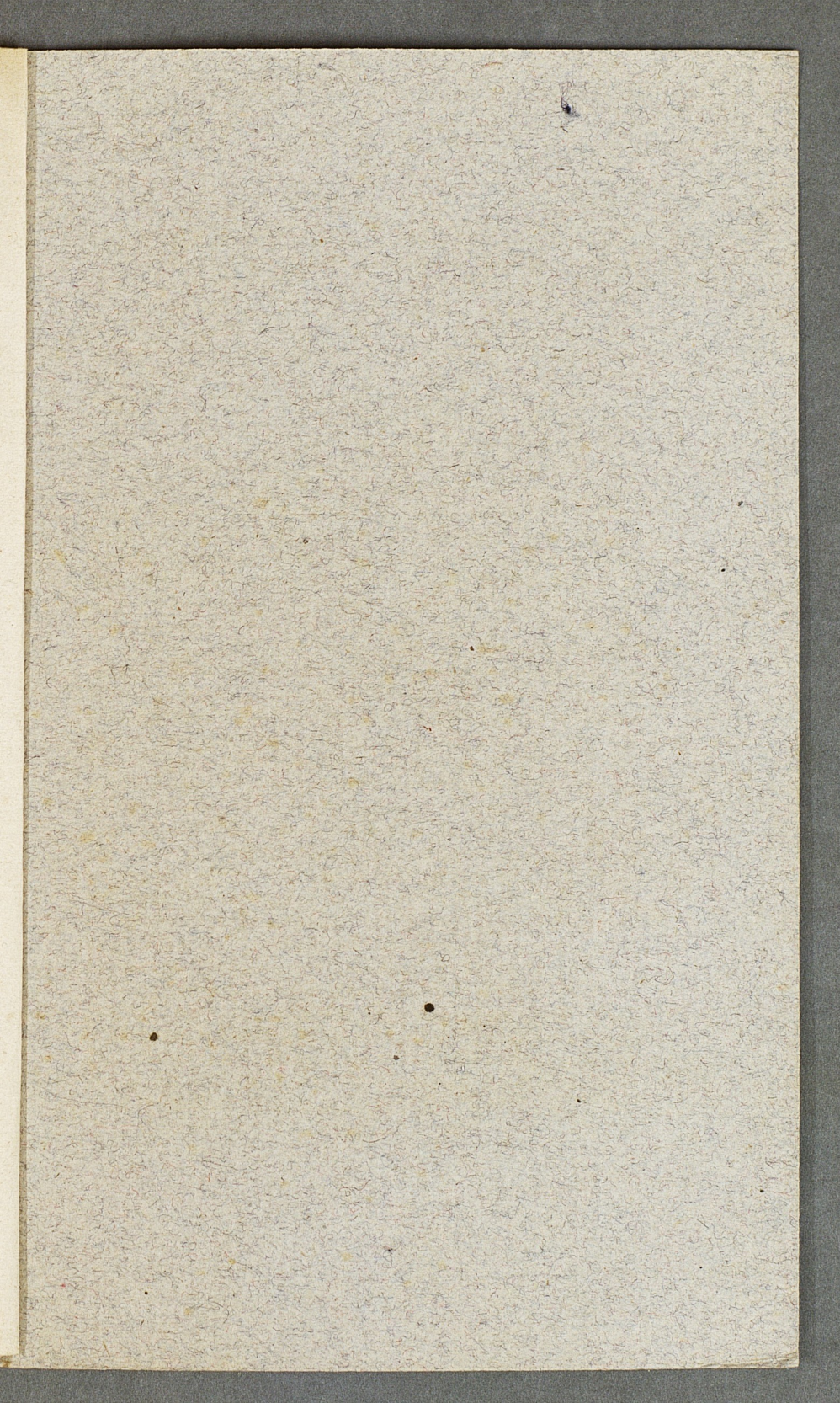
Det finnes dock några bland öarne i Westindien, der förhållanderne ganska nära likna dem på St: Barthelemy, i afseende på jordmånen beskaffenhet och invånarnes sysselsättning. Dessa äro Bermudas-öarne, der slafvarne redan 9 år varit fria, liksom på Antigua, emedan kolonisterne der förkastade den förderfliga och orättvisa åtgärden af ett så kalladt lärlingskap (apprenticeship). Vi hafve aldrig hört ringaste klagan öfver följderna af slafvarnes befrielse på dessa öar.

Vi sluta med att fästa svenska presterskapets, statsmännens och folkets uppmärksamhet på deras pligt, att begagna sitt inflytande och använda sina bemödanden, för att befordra den omedelbara och fullkomliga befrielsen från det tryckande ok, som nu beröfvar mer än 600 af våre medmenniskor på St: Barthelemy deras dyrbarste rättigheter, lemnar dem till pris åt alla en godtycklig makts orättvisor, och betager dem de intellektuella, moraliska och religiösa förmåner, som de annars kunde åtnjuta. Af dessa skäl, och såsom ett exempel för de stora slafegande nationerna, af hvilka millioner af Afrikas ättlingar behandlas mera såsom lastdjur än såsom menniskor, uppmana vi hvarje mensklighetens och religionens vän i Sverige, att vördnadsfullt, men allvarligt, hos deras Konung yrka på slafveriets afskaffande på St: Barthelemy, ända tilldess det glada budskap utgår, som höjer den beklagansvärde och i stoftet nedtryckte slafven på denna ö till människans värde och rättigheter.

G. W. Alexander.

B. B. Wiffen.

www.books2ebooks.eu